

EGK 419 DEĞERLER EĞİTİMİ XIII. HAFTA DR. MEHMET ALI ÇALGAN

Sabır Erdemi

SABIR ERDEMİ

Bela ve musibetlere karşı direnç göstermek demek olan sabır, müminlerin hayatları boyunca en çok ihtiyaç duydukları erdemlerden biridir. Sabır, aklın ve dinin gerektirdiği şekilde nefsi zapt etmektir. Musibetlere karşı, öfkeye karşı, dünyaya karşı, günahlara karşı sabretmek gerekir. Sabır nefse göre istenmeyen şeylere (ibadetler ve musibetler) ve istenen şeylere (günahlar) karşı olur.

Nefsin arzularına karşı gösterilen sabra iffet, savaş gibi zorluklarda gösterilen sabra şecaat, öfkeye hâkim olma konusunda gösterilen sabra hilim, dünyevî olarak az bir varlıkla yetinme konusunda gösterilen sabra kanaat denir.

SABRIN ÖNEMİ

“Gerçekten insan pek tahammülsüz bir tabiatta yaratılmıştır. Başına bir fenalık geldi mi sızlanır durur. Ama ona bir nimet nasip olursa kendisinden başkasını yararlandırmaz. Ancak namaz kılanlar başka.” Meâric 19-22

“Asra yemin ederim ki, İnsan gerçekten ziyandadır. Ancak iman edip salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.” Asr sûresi

SABRIN FAZİLETİ

“Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım dileyin. Şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir.” Bakara 153

“Allah, sabredenleri sever.” Âl-i İmran 146

“Sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir.” Zümer 10

Fakat o, sarp yolu göze alamadı. O sarp yol nedir, bilir misin? Köle âzat etmektir. Veya bir kıtlık gününde yakını olan bir yetimi yahut aç açık bir yoksulu doyurmaktır. Sonra iman edip birbirlerine sabrı ve merhameti tavsiye edenlerden olmaktır. İşte bunlar hakkın ve erdemin yanında olanlardır. Beled 11-18

SABRIN FAZİLETİ

“Andolsun ki sizi biraz korku ve açlıkla; mâllardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle sınayacağız. Sabredenleri müjdele! Onlar, başlarına bir musibet geldiğinde, “Doğrusu biz Allah’a aidiz ve kuşkusuz O’na döneceğiz” derler. İşte rablerinin lutufları ve rahmeti bunlar içindir ve işte doğru yola ulaşmış olanlar da bunlardır.” Bakara 155-7

SABIR ERDEMİ

Hız. Lokman'ın (as) oğluna verdiği řu öğüt hepimiz için yapılmıştır: “Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir. (Lokman, 17)

“...Kim sabrederse, Allah ona dayanma gücü verir. Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.” (Müslim, Zekât, 124)

Mümin erkek ve kadının Allah'a günahsız olarak, tertemiz kavuşuncaya kadar, canında, çoluk çocuğunda ve malında sıkıntı eksik olmaz.

SABIR

Namaz bir nurdur, sadaka bir burhandır, sabır bir ışıktır...(Müslim, Tahâret, 1)

Rasulullah “İman nedir?” sorusuna, “Sabırlı ve cömert olmak” cevabını vermiştir.

“İnsanlarla bir arada yaşayan ve onların eziyetlerine sabreden mümin, insanlarla bir arada yaşamayan ve onların eziyetlerine sabretmeyen müminden daha büyük ecre nail olur.” (İbn Mâce, Fiten 23)

Sabır

SABRİN MÜKAFATI

Allah, Müslüman'ın vücuduna batan bir dikene varıncaya kadar meşakkat, hastalık, endişe, keder, acı ve kaygı gibi musibetleri, onun günahlarına kefâret kılar.

Bir Müslüman küçük bir dikenin veya ondan daha büyüğünün acısına maruz kalırsa, Allah bunu o Müslümanın kötülüklerine kefâret kılar. Onun günahları, tıpkı ağacın yapraklarını döktüğü gibi dökülür.

Mükâfatın büyüklüğü, sıkıntının büyüklüğü nispetindedir. Allah Teâlâ bir topluluğu severse onları sıkıntıya uğratır. Kim hâline razı olursa Allah da ondan razı olur. Kim de başına gelenden dolayı öfkelenirse gazaba uğrar.

SABIR ERDEMİ

Müminin durumu ne hoş ve hayret vericidir. Zira onun bütün işleri hayırlıdır. Bu duruma müminden başka hiç kimsede rastlanmaz. Mümin bir nimete nail olduğunda şükreder, bu onun için hayır olur. Darlık ve sıkıntıya düştüğünde ise sabreder, bu da onun için hayır olur.

SABRİN ÖNEMİ

“Ey Allah’ım, ...bize öyle bir yakîn (sağlam inanç) nasip et ki bize dünyanın musibetlerini hafif gösterebilirsin...” Sabır ancak güçlü bir inanç (yakîn) sayesinde mümkündür. Zira bu dünyanın geçiciliğini, ahirette bu dünyadaki musibetlerin mükâfatının alınacağını, yüce Allah’ın sevdiği kullarına, bir hikmete binâen musibet verdiğini bilen, ilâhî hikmete ve adâlete tam güvenen bir müminin musibetlere bakış açısı elbette çok farklı olacaktır.

SABRIN MÜKAFATI

“Allah kimin hayrını dilerse ona musibet verir.” hadisinin mânası şudur: Kula musibet verilir ki bu sebeple mükâfatlandırılınsın.

«Mümin taze ekin gibidir. Rüzgâr onu sürekli eğip bükerek; müminin başına da sürekli musibetler gelir.»

Rasûlullah’a (sav), “Allah katında amellerin en sevimsisi hangisidir?” diye sorulunca “Az da olsa devamlı olanıdır.” buyurmuştur. Dinî olsun, dünyevî olsun Müslümana fayda verecek herhangi bir konuda azimli ve sebatkâr olmak dünyada ve ahirette başarıya ulaşmak için oldukça önemlidir. Bunun için de sabır gereklidir.

SABRİN MÜKAFATI

«Cennet nefsin hoşuna gitmeyen şeylerle, cehennem de nefsin hoşuna giden şeylerle perdelenmiştir.»

“(Yas tutma maksadıyla) Elleriyle yanaklarını döven, yakalarını yırtan ve câhiliye âdetini devam ettirerek feryat eden kimse bizden değildir.» Ölünün ardından bu şekilde aşırı tepkiler göstermek takdir-i ilâhîye bir nevi itiraz ve şikâyet mânası taşıdığından hoş görülmemiş, imanla bağdaştırılmamıştır. Hatta böyle bir davranışın, bir câhiliye davranışı olduğu bildirilerek bu husus daha da pekiştirilmiştir.

SABRIN MÜKAFATI

“Allah’ın takdirine razı olması, Âdemoğlunun saadetindedir. Yüce Allah’tan hayırlı olanı istemeyi bırakması ve Allah’ın takdirine öfkelenmesi ise Âdemoğlunun şekâvetindedir (bedbahtlığındandır).”

Bir kadın Rasûlullah’a gelerek “Bende sara hastalığı var, bu yüzden (nöbet geçirdiğimde) üzerim açılıyor. Benim için yüce Allah’a dua eder misin?” demiştir. Hz. Peygamber (sav) ona “İstersen sabredersin, böylece cenneti (cennette yüksek bir mertebeyi) kazanırsın. İstersen Allah’a sana afiyet vermesi için dua ederim.” demiş, bunun üzerine kadın sabretmeyi tercih etmiştir.